

Betreft: Juridische onderbouwing lokaal eigendom in omgevingsvisie en -verordening

Geachte leden van Provinciale Staten,

Groene energie die lokaal beschikbaar én betaalbaar is, maakt komende jaren het verschil voor inwoners en bedrijven. Om Overijsselse stroom echt te laten werken voor Overijssel is lokaal eigendom een enorme kans. Momenteel wordt het criterium van 50% lokaal eigendom niet opgenomen in de tendervoorwaarden voor windenergieprojecten met als argument dat dit juridisch lastig af te dwingen zou zijn. Tijdens de inloopavond op 3 juli merkten we echter dat er bij u interesse is in de mogelijkheden om lokaal eigendom toch een plek te geven in de programmeringsafspraken.

Windunie en Energie Coöperatie Overijssel (ECO) zien het maximaliseren van lokaal eigendom bij grootschalige opwek van windenergie als een belangrijk uitgangspunt om Overijssel schoner, sterker en eerlijker te maken.

Graag bieden wij u een kort overzicht van de juridische mogelijkheden en kansen:

1. **Geen harde verplichting mogelijk:** Een omgevingsvergunning kan juridisch niet geweigerd worden enkel omdat een bepaald percentage lokaal eigendom niet is bereikt. Een dergelijke weigering zou bij de rechter nu niet standhouden.
2. **Inspanningsverplichting:** Het is mogelijk om in provinciaal beleid of omgevingsverordeningen een inspanningsverplichting op te nemen, waarbij initiatiefnemers aantoonbare inspanningen moeten leveren om lokaal eigendom te bevorderen. Bij onvoldoende inspanning kan een vergunning mogelijk geweigerd worden. De juridische toetsing hiervan is complex en vereist zorgvuldige afwegingen, waarbij de concrete acties die zijn ondernomen om financiële participatie te realiseren, een belangrijke rol spelen.
3. **Draagvlak en financiële participatie:** Het ontbreken van draagvlak bij de realisatie van projecten vanwege onvoldoende financiële participatie kan meegewogen worden in de belangenafweging als het gaat over juridische afdwingbaarheid. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat financiële participatie een belangrijke factor is in het vergroten van draagvlak voor grootschalige opwek.
4. **Risicobeheersing:** Het grootste risico bij het hanteren van financiële participatie als harde toetsingsgrond is dat een bestuursrechter een weigering van een omgevingsvergunning kan vernietigen. Om risico's te minimaliseren, adviseren wij om lokaal eigendom te behandelen als inspanningsverplichting, niet als resultaatsverplichting. Besluiten moeten gebaseerd zijn op een zorgvuldige ruimtelijke toetsing.

Wij hopen dat deze beknopte samenvatting u helderheid biedt over de juridische kaders en mogelijkheden om lokaal eigendom wel mee te wegen en nodigen u uit om verdere gesprekken aan te gaan.

Met vriendelijke groet,

Louis Koopman, Bram Reinders, Jennie Tissingh en Duco Bijleveld

Voor meer informatie: Jennie.Tissingh@windunie.nl, L. Koopman: egheria75@gmail.com